

HANDLINGSPROGRAM 2022-2025

ARBEIDERPARTIETS FORSLAG TIL VEDTAK

1. Økonomiske rammer

1.1. De økonomiske rammer, som fremgår av kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, legges til grunn for den økonomiske planleggingen i handlingsprogramperioden.

1.2. Rammer årsbudsjett 2022

Rammer for hvert utvalg fastsettes i samsvar med kommunedirektørens beslutningsgrunnlag med vedlegg, justert for endringer i vedtaket.

1.3. Skatt

Den kommunale skatteøren fastsettes til den enhver tid gjeldende maksimalsatsen.

1.4. Låneopptak

Lier kommune tar opp 314,959 millioner kroner + sum fra Arbeiderpartiet sitt forslag til finansiering Tranby skole i lån til finansiering av investeringer jf. Kommunelovens § 14-15 første ledd.

Formidlingslån

Det planlegges å ta opp 70 millioner kroner i formidlingslån Formidlingslån tas opp som annuitetslån med 5 års avdragsfri periode, deretter nedbetaling over 20 år.

1.5. Likviditet

Driftskreditt på 100 mill kr. i DNB videreføres i 2022.

Likviditetssituasjonen anses som tilfredsstillende, men vurderes nærmere i årsrapporten for 2021.

1.6. Egenbetalinger, gebyrer og avgifter

Ordningene fastsettes slik de fremgår av "Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger" i kommunedirektørens tilleggsinnstilling.

1.7. Tekniske endringer i forhold til beslutningsgrunnlaget.

Tekniske endringer som flytter rammer mellom utvalgene

1.8. Endringer i tilleggsinnstilling

Følgende rammeendringer legges inn i tillegg til beslutningsgrunnlaget.

Endringer i driftsbudsjettet

Tiltak	2022	2023	2024	2025
Økning frie inntekter (skatt og rammetilskudd)	-67 361	-67 361	-67 361	-67 361
Lønnsoppgjør	28 995	28 995	28 995	28 995
Pris og inntektsvekst	12 120	12 120	12 120	12 120
Barnekoordinator	485	485	485	485
Barn og unges psykiske helse	734	734	734	734
Barnevernsreformen	7 937	7 937	7 937	7 937
Økt kompetansekrav i barnevernet	255	255	255	255
Flere barnehagelærere	497	497	497	497
Redusert refusjon private barnehager	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Innteksgradert foreldrebetaling SFO på 3. - 4. trinn	174	174	174	174
Endring i tolkeloven	100	100	100	100
Forvaltning og drift av nasjonale e-helseløsninger	1 563	1 563	1 563	1 563
Implementering av rusreformen - rådgivende enhet	485	485	485	485
Basistilskudd til fastleger	272	272	272	272
Endring i dagsats tiltakspenger fører til høyere sosialhjelp	335	335	335	335
Universell utforming av IKT	165	165	165	165
2. tertial Voksne med funksjonsnedsettelse	4 000	4 000	4 000	4 000
2. tertial Dagsbesøk på Utøya for 10. klasse	285	285	285	285
Sak bemanningsnorm i virksomhetene under helse, omsorg og velferd	2 500	2 500	2 500	2 500
Pensjon	-7 600	-7 600	-7 600	-7 600
Økt utbytte Vardar	-2 900			
Makspris barnehager	1 700	1 700	1 700	1 700
Nytt tillskud innenfor frie innt på 0,5 mill pr kommunale grunnskole	215	215	215	215
Avsetning disposisjonsfond	17 644	14 744	14 744	14 744
Totalt	0	0	0	0

Endringer i investeringsbudsjettet

Investering pkt 6 «Garasje til løypemaskin på Kraft» endres iht. 2. tertialrapport til «Toaletter ved Hvaldammen».

Endringer i tekstdokumentet

Følgende kapitler og vedlegg i beslutningsgrunnlaget endres iht. tilleggsinnstillingen:

- Avsnitt om huseiergebyrer
- Vedlegg 5 Oversikt over avgifter, gebyrer og egenbetalinger
- Vedlegg 6 Selvkostoversikt
- Vedlegg 7 Tilskuddssatser for ordinære ikke-kommunale barnehager

1.9. Tekniske justeringer etter kommunedirektørens beslutningsgrunnlag

For å ha mest mulig korrekte rammer på virksomhetene ved oppstart første år i handlingsprogrammet, kan kommunedirektøren gjennomføre tekniske rammejusteringer før publisering av vedtatt handlingsprogram. Med dette menes flytting av budsjettammer mellom virksomheter. Endringene går i 0 og påvirker ikke netto driftsresultat.

Administrasjonen kan:

- Fordele ufordelt lønnsbudsjett etter lønnsoppgjør
- Korrigere for prisvekst i henhold til fastsatt deflator
- Utarbeide detaljbudsjett
  - Påvirker ikke rammene men kan endre klasifiseringen (kontogrupper)
- Omfordele budsjett som ikke påvirker rammene for hovedutvalgene.
  - Korrigere for fordelingsmodeller
  - Gjennomføre tekniske justeringer mellom virksomheter.

1.10 Rammeendringer

Endringer i driftsbudsjettet

1000 kr.	2022	2023	2024	2025
Søskenmoderasjon SFO, SFO/bhg	500			
Ingen prisstingning SFO	250			
Styrke skolehelsetjenesten/helsestasjonen (jordmor)	979	2350	2350	2350
Idrett og kultur – friplasser og musikkpedagog kulturskolen	110	250	250	250
Utvide åpningstiden BUA	130	150	150	150
Styrke grunnbemanning med flere faste heltidsstillinger	10 000	10 000	10 000	10 000
Dagtilbud til personer med nedsatt funksjonsevne	1 000	1 000	1 000	1 000
Fagfokus dagsenter, Fosshagen	240	240	240	240
IPS stilling NAV	350	700	700	700
Nærværprosjekt HOV	500	500		
Opprettholde tilskuddsordning tilknytning komm. nett	300	300	300	300
Redusert sykefravær, overtid- og vikarbruk HOV	-2 000	-3 000	-4 000	-5 000
Økt skatteanslag	-3 503	-6 190	-5 190	-6 010
Økt utbytte eierskap (Lier everk holding, Vardar)	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
Redusert pensjonskostnad – ikke nedbetaling av lån	-8 033	-6 326	-10 768	-13 500
Sum	0	0	0	0

Endringer i investeringsbudsjettet

1000 kr.	2021	2022	2023	2024
Nye Tranby skole	5 000	100 000	100 000	100 000
Sum	5 000	100 000	100 000	100 000

2. Generelle føringer

- 2.1. Det forutsettes at tiltak gjennomføres som beskrevet i grunnlagsdokumentet og budsjettvedtaket. Tiltak av prinsipiell betydning legges fram som egne saker. Avvik skal meldes fortløpende i månedsrapporten og senest ved behandling av tertialrapport/årsregnskap.
- 2.2. Lier kommunes visjon «Grønne Lier – for alle innbyggere» legges til grunn for arbeid i alle sektorer. Hele Lier tas i bruk ved at det legges til rette for å bo i hele kommunen og opprettholde tjenestetilbud som bl.a. skole- og barnehagetilbud nær der folk bor.
- 2.3. Følgende økonomiske forutsetninger legges til grunn for økonomiarbeidet i perioden for å sikre en sunn økonomi:
  - Netto driftsresultet i % av inntektene på 1,75 %.
  - Disposisjonsfond på minimum 10 % av driftsinntektene.
  - Gjeldsgrad for gjeld eksklusive selvkostprosjekter på under 70 % av driftsinntektene.
- 2.4. Behandling av detaljbudsjett for kommunale foretak
  - Lier eiendomsselskap KF får i kommunens handlingsprogram vedtak om internhusleie og eierbidrag (avskrivninger).
  - Lier Vei, Vann og Avløp KF får i kommunens handlingsprogram vedtak om budsjetttramme Vei.
  - Detaljbudsjett for de kommunale foretakene vises ikke i kommunens handlingsprogram men vedtas kun av foretakenes styrer

3. Verbalvedtak - oppdrag, tiltak mv.

3.1. Lier kommune vedtar modell for seriøsitetsskrav

1. Lier kommune baserer sine seriøsitetsskrav til Viken- modellen som vedtatt av Viken Fylkeskommune 17.2.2021. Modellen innføres der det lovmessig mulig og proporsjonalt. Modellens vilkår fremgår av Viken Fylkeskommunes hjemmesider: <https://viken.no/om-fylkeskommunen/planer-og-rapporter/viken-modellen-et-anstendig-arbeidsliv>

I tillegg innføres punkt 10, utvidet skatteattest, fra kommunedirektørens forslag til modell (slik det fremkommer av saken/tabellen).

2. Seriøsitetsskravene til Viken- modellen innføres i bygg- og anleggsentrepriser, i virksomhet som utfører renholdstjenester etter forskrift om offentlig godkjenning av renholdsvirksomheter og om kjøp av renholdstjenester, uansett beløp.

3. Kommunedirektøren legger fram en evaluering av modellen innen utgangen av 2024

3.2. Arbeid med å få flere i hele faste stillinger må intensiveres og opptrappes

Administrasjonen legger frem sak 2. halvår som tydeliggjør arbeidet som er gjort siden arbeidsgiverstrategien ble vedtatt og Nytt blikk-prosjektet ble skrinlagt, status p.t. og en tydelig plan og strategi for arbeidet fremover.

3.3. Lier kommune gjør fremstøt med sikte på en mulighetsstudie om sammenkobling av lysløypene til ROS og Gullaugsiden.

De aktuelle idrettslag, Skiforeningen o.l. og Asker kommune inviteres til dialog om dette for å koble sammen lysløypenettet fra Spikkestadsiden som også er koblet på løypenettet fra Gjellebekk sammen med lysløypa fra Gullaug

3.4. Kommunestyret vedtar at evt. nye barnehager som bygges i HP-perioden skal være kommunale, samt går i dialog med aktuelle andelsbarnehager for eventuelle aktuelle overtakelser.

3.5. Lier kommune går aktivt og tydelig i dialog med Viken Fylkeskommune for bedre busstilbud i hele bygda, særlig mellom Ytre Lier og Lierbyen, i tråd med vedtatt innspill til samferdselsplan for Viken fylkeskommune:

Lier kommune er tydelig på sin satsning på Grønn mobilitet. Lier har stor utpendling mot Osloområdet, og mange reiser med tog i retning Oslo. For at flere kan bruke kollektivtransport på hele reisen, må det der det er mulig, tilrettelegges for at man kan bruke buss til togstasjonen. Flere av bussrutene i Lier passerer både Lier stasjon og Brakerøya stasjon, men til tidspunkter og med en innretning som umuliggjør kombinasjonen av buss og tog. Ved Lier stasjon stopper mange av bussene et par minutter etter togavgang mot Oslo, her bør det sees på muligheter for en liten justering av rutetabell, og ved Brakerøya stasjon stopper ikke bussene, de stopper ved CC som gir en for lang og uforholdsmessig gangvei tilbake til Brakerøya stasjon. Rute 251 og 261, fanger begge opp reisende fra hele ytre Lier mot Drammen, og kjører etter hverandre med et minutts mellomrom. Det bør legges opp til at en av dem kan legge inn stopp ved Brakerøya stasjon. Det samme gjelder rute 61 fra Lierbyen mot Drammen.

3.6. Lier kommune går aktivt og tydelig i dialog med Viken Fylkeskommune for bedre for bedre overgang mellom buss og tog, både ved Lier stasjon og Brakerøya, samt flere pendlerparkeringsplasser ved kollektivknutepunktene.

Ses i sammenheng med forrige punkt, Lier kommune sitt innspill til samferdselsplan for Viken.

3.7. Lier kommune går inn for å avvikle pukkverksdriften på Tranby.

Fremlegger plan for etterbruk av området, og ser det i sammenheng med mulig boligutviklingsområde i tilstøtende areal.

3.8. Lier kommune skal være tydelig på å sikre strandsonen for allmennheten.

Skal gjenspeiles som krav om og oppfølging av dette ved utvikling av Gullaughalvøya.

3.9. Lier kommune skal jobbe aktivt for å bidra til at flere kommer inn på boligmarkedet

Kommunen må gjøre allmenn kjent og være aktive i å markedsføre muligheter, dette innebærer tydeliggjøring av hvem som kan veilede gjennom de ulike mulighetene som Husbanken, startlån, leie til eie osv. Sikre at kommunens handlingsrom i forhold til husbanken og muligheten for kommunen som garantist benyttes fullt ut.

3.10. Lier kommune skal tydeliggjøre sin strategiske og utførende rolle som planmyndighet for å ta mer regi i boligutviklingen, slik at Lier kan bli en bostedskommune for alle.

Det skal tydeliggjøres i utviklingen av Fjordbyen og Gullaugtomta.

3.11. Lier kommune innfører tillitsmodell i hjemmetjenesten.

Gi innbyggere og medarbeidere muligheten til sammen å finne de beste omsorgsløsningene, og utvikle en bedre hjemmetjeneste. Partene inviteres til dialog og prosjektutvikling.

3.12. Bibliotek på bakkeplan i Lierbyen.

Områdereguleringen for Lierbyen skal sikre at biblioteket får sin plassering på bakkeplan i Lierbyen.

3.13. Lier kommune revurderer handlingsreglene

Kommunens økonomiske måltall og handlingsregler bør revideres med jevne mellomrom fordi kommunens økonomiske situasjon og utfordringer endres over tid. Det må sikres at måltall og handlingsregler er relevante, og sak om dette legges frem og behandles i god tid før HP-prosess 2023-2026

3.14. Lier kommune setter i gang arbeid for å se på alternativ lokasjon for Lierbyen seniorsenter.

Seniorsentrene er tilbud som er av stor betydning for folkehelsen for eldre. Dagens lokaler i Lierbyen er for små og lite hensiktsmessig sammenlignet med f.eks. på Tranby.

3.15. Støyskjerming ved Gullaug skole og kiuunstgressbanen må gjennomføres

Det foreligger en vedvarende alvorlig støyforurensningssituasjon på Gullaug skole med sin ubeskyttede nærhet til trafikkstøyen fra E134. Dette gjelder særlig skolens uteområder mot E134, hvor det nå også er etablert ny fotballbane.

Kommunedirektøren skal iverksette tiltak for støyskjerming av dette området, utover den nå nedsatte fartsgrtensen på E134.

3.16. Lier kommune søker tilskudd til arbeid med klimatilpasning i 2022

<https://www.miljodirektoratet.no/aktuelt/nyheter/2021/november-2021/klimatilpasning-kommuner-kan-soke-stotte/?fbclid=IwAR1t3NzunC1uBr6uqMH9xjWKSghufRNvv2S-CpXXOvdFVPYx0KiKr779qKs>

Det kobles det til prosjektet "Klimaomstilling i matnæringen", der Lier kommune har uttalt mål om å bli en foregangskommune for klimasmart matnæring.

